

Maria Duval „csodái”
– erős idézőjelek között

Elvitték a hárommilliárdot, a hatoslottó főnyereményét. S a nyertes nem én voltam. Hogy ez így történt, annak valószínűleg egy súlyos mulasztásom az oka. Ez a mulasztás nem az, mint az egyszeri skóté, hogy még csak szelvényt sem vettem. A végzetes hibát akkor követtem el, amikor nem siettem megragadni Maria Duvalnak, ennek a csodálatos képességekkel megáldott látnoknak felém nyújtott segítő kezét. Erre egy, a postaládánkban talált prospektus buzdított, amelynek egyik oldalán egy hölgy akár megnyerőnek is mondható arcképe volt látható, az alatta olvasható szöveg pedig arról tudósított, hogy ez a fantasztikus médium minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül felajánlja nekem segítségét, amelynek révén majd megváltozik az életem. Ha ugyanis visszaküldöm neki a kitöltött válaszlevelezőlapot, amelyen szerepel hét Titkos Kívánságom, akkor ő majd elvégez egy, a Személyemre Szabott Titkos Szertartást, s válaszlevele kézhezvétele után nem sokkal teljesülnek kívánságaim. Ha szeretném, szerencsét hozó talizmánt is mellékel a levélhez, szintén teljesen ingyen.

No, azért úgy bármit, ami hirtelen az eszembe jut, nem kívánhatok csak úgy – gondolom, az „ügymenet” meggyorsítását célozza, hogy egy előre összeállított listán szereplő harminchárom Titkos Kívánságból választhatok hetet.

A hölgy nem „kispályázik”, az első kívánság rögtön a lottó főnyeremény megnyerése két héten belül (bevallom, nem emlékszem pontosan, lehet, hogy a hölgy lottó ötöst ír, akkor itt a magyarázat, hogy *azt* miért nem vitték el még mindig...). Nem pontosan értem, hogy ha ilyen perspektíva tárul elém, akkor miért hozna lázba a néhány ponttal alább szereplő „kaparós sorsjegyen nagy összeget nyerni” lehetősége, hiszen az, ha jól tudom, maximum öt milliócskát jelenthetne.

A kívánságok jó harmada, ha nem közel a fele pénzzel kapcsolatos, s soknak a végén szerepel az is, miért is lenne jó ennyi pénzt nyerni vagy szerezni: „hogy ne kelljen többé dolgoznom”. Különösen ellenszenves volt számomra az óhaj: „gazdag barátokat szerezni”.

A választható vágyak egy része a munkahelyi előrejutásra, érvényesülésre vonatkozik, van köztük egyébként egy rokonszenves is: olyan munkahelyet találni, ahol szívesen dolgozom.

Végül nyolc-tíz kívánság a másik nemnél elért sikereket célozza, szerepel köztük családi boldogságra irányuló, de olyan is, amely kifejezetten egy már házas ember elcsábítását jelöli meg célul.

Fölvetült bennem mindezzel kapcsolatban néhány apró kérdés, mindhárom csoportban. Az első rögtön a lottóval kapcsolatban. Ezt a kis prospektust Monoron, de valószínűleg sok más településen is emberek ezrei kapták meg. Mi történnék akkor, ha minden utcából csak egy-egy ember is visszaküldené, hogy ő bizony szeretné azt a lottó ötöst (hatost?). Ha csak Monort nézem, ez biztos jelentene legalább negyven embert. Két héten belül két sorsolás van, osszuk el őket egyenlően, húsz-húsz jut egyre-egyre. Az első húsz elvinné a hárommilliárdot, fejenként jutna százötvenmillió forint, ami elég arra, hogy, ha az ember okosan forgatja, egy életre megoldja anyagi gondjait. Mit érez azonban az, aki úgy tudta, hogy hárommilliárd boldog tulajdonosa lesz (üsse kő: ha van még egy telitalálat, akkor is másfélmilliárd), és kiderül, hogy „csak” a huszada lesz az övé? Vérmérséklete válogatja, de azért, azt hiszem, mindenkiben lenne több-kevesebb csalódottság. És akkor a másik táborról nem beszéltem, akiknek az újrainduló pl. nyolcvanmillióból fejenként négy jutna. (Idősebbek eszükbe juthat a „Mese a tizenkét találatról” c. film.) Ha pedig Monoron túl is körülnézek, a negyven ember

megsokszorozódna, a nyeremény pedig a végén talán valóban nem volna nagyobb egy kaparós sorsjegyen is megnyerhető hétköznapi összegnél.

Még valami: a múlt héten egyetlen telitalálatos szelvény volt, a korábbi hetekben pedig még annyi se. Ebből az következne – bár én, sajnos, nem vagyok ilyen bizakodó –, hogy Magyarországon összesen egyetlen ember volt, aki visszaküldte az élete nagy esélyét jelentő válaszlapot, lehetőséget adva ezzel Maria Duvalnak, hogy az illető javára fordítsa mesébe illő (bár szerintem a valóságban is csak ott szereplő) képességeit.

A másik aggályom – és ez a pénzre ill. a munkával kapcsolatos kívánságokra egyaránt igaz –, hogy a kívánságok jó részének fő pozitívuma vagy az, hogy ne kelljen érte tennem semmit (azon túl, hogy a lapot postára adom), vagy az, hogy ez után ne kelljen semmit csinálnom. Ezek az emberek még nem ismerték föl, amit a következő vicc hőse a maga bőréen tapasztalt:

„Egy ember, halála után egy nagy fehér kapuhoz érkezik, ott egy fénylő ruhájú, ősz szakállú öregember fogadja, és megmutatja neki, mi minden szórakozás közül választhat itt. A férfi lelkesen elrohan, és hónapokig élvezi a jobbnál jobb szórakozási lehetőségeket. Fél év után azonban már mindent kipróbált, megkeresi hát a szakállas öregembert, hogy minden nagyon szép és jó, de ő most már szeretne valamit dolgozni.

– Munka?? Na, arról itt szó nem lehet.

– De hát... akkor ez maga a pokol!

– Miért, fiam, mit gondoltál, hol vagy?”

És végül vegyük azt az esetet, amelynek nem túl nagy az esélye, de előfordulhat: valaki a családjában szeretne boldogságot. Másvalaki házasembert szeretne elszeretni. Ez a házasember történetesen az első illető férje. Nos, kedves Maria Duval?

Mindeddig főként – bár joggal, és igazam tudatában, mégis – kötözködtem. Van itt azonban egy nagyobb, és súlyosabb ellentmondás. Nagyon emlékeztetnek ezek a kérések valamire. A kívánságok olyasmikre irányulnak, amelyeket te vagy én nem érhetünk el a magunk erejéből, s más ember sem segíthet ehhez hozzá. Ember nem érheti el számodra, hogy te nyerd meg a lottó-főnyereményt, hogy éppen a te kezébe kerüljön annak az egy vagy néhány sorsjegynek a valamelyike, amelyek nyereménye hétszámjegyű összeg; ha nem élsz megvesztegetéssel vagy hízélgéssel, akkor nem ember, hanem a teljesítményed segíthet hozzá egy jobb munkahelyi pozícióhoz, de ez is csak akkor, ha a megfelelő helyen fölfigyelnek rá; végül pedig ember nem érheti el egy másik embernél, hogy tetsszél neki, és beléd szeressen. Az emberek által nem teljesíthető kívánságainkat nem érdemes ember elé vinni, csakis Egyvalaki elé, ez a Valaki pedig: Isten. S Őelé megválogatjuk, milyen kéréseinket visszük. Megmosolyogjuk Huckleberry Finnt, aki elmeséli, hogy amikor nem sokkal azután, hogy Istenről először hallott, horgászni szeretett volna, és két álló óra hosszat imádkozott horogért, csak nem történt semmi. Az amúgy sokszor gúnyosan mondogatott bölcsesség: „Segíts magadon, az Isten is megsegít”, bár nem arra buzdít, hogy mindent a magad erejéből próbálj elérni, arra tanít, hogy tégy meg mindent a magad helyén, erejéből és eszközeivel, és ha ezt megtetted, számíthatsz rá, hogy a Jó Isten majd kipótolja azzal, amit Te nem tudsz magad elérni, megoldani. S megfordítva: ha Isten, Aki nálunknál jobban tisztában van azzal, mikor mire van szükségünk, nem akarja, hogy megnyerjük a lottó ötöst, hogy főosztályvezetők legyünk, vagy későbbre tartogatná a házasság boldogságát számunkra – bár nehéz kérdés, s magam sem tudok felelni, hogy akik terhet hordoznak, s annak elvételét kéri Istentől, gyakran miért nem találnak meghallgatásra –, akkor nincs az a földi ember, higgyenek bár csodatévő képességeiben akár milliók, aki Isten akarata ellenében egy fűszálat is meg tudna hajlítani.

David Copperfield, a híres illuzionista, aki állítólag keresztülment a Kínai Nagy Falon, repülőgépet tüntet el, és – azt (nem) hiszem, hogy – talán maga is tud repülni, egy ízben beszorult az elakadt liftbe. Kínai Nagy Fal ide vagy oda, két órát várt a liftszerelőkre, amíg kiszabadították.

Kíváncsi lennék, Maria Duval megnyerte-e már a lottó ötöst, szereti-e a munkáját, hiszen – mivel szolgálata, ugye, ingyenes (legalábbis kezdetben) – valamiből neki is meg kell élnie (hacsak nem a lottó ötösből), és vajon boldog-e a házassága. Tartok tőle, hogy képességei egyiket sem garantálhatják számára.